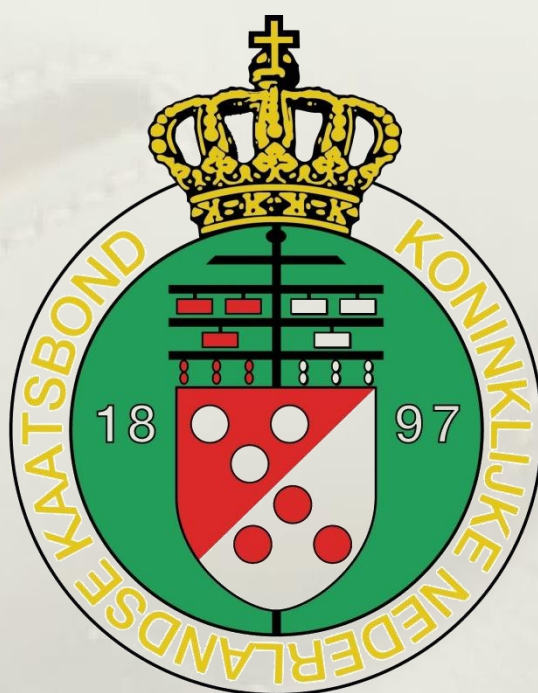

Gedragcode KNKB

 Friesland Bank

HOOFDSPONSOR

Voorwoord

Iedereen binnen het kaatsen heeft te maken met waarden en normen. En zeker ook met fair play.

Hoe gaan we met elkaar om, welke (spel)regels hanteren we binnen en buiten het veld, hoe lossen we problemen op.

De KNKB wil er aan bijdragen dat de kaatsers onbezorgd en met plezier kunnen kaatsen en zich verder kunnen ontwikkelen. Hetzelfde geldt voor alle andere betrokkenen bij het kaatsen: ook trainers, coaches, begeleiders, ouders, supporters, scheidsrechters en bestuurders.

Inhoudsopgave

---

1. Inleiding

---

2. Gedrageregels Algemeen

- De 25 "gouden" regels

3. Gedrageregels Specifiek

- Gedragscode sporters
- Gedragscode ouders/verzorgers
- Gedragscode trainers/leiders
- Toeschouwers

4. Alcohol, tabak en drugs

---

5. Sancties

---

6. Seksuele intimidatie

---

1. Inleiding

Sporten doe je voor je plezier. De KNKB wil ieder lid optimale mogelijkheid bieden te genieten van de kaatsport. Een organisatie waar iedereen zich thuis kan voelen, ongeacht kaatscapaciteiten en culturele achtergrond.

Wat verstaan we onder waarden en normen

Waarde: een principe wat mensen belangrijk vinden om na te streven. Het geldt als een richtsnoer voor het handelen.

Norm: een gedragsregel, waar men zich aan dien te houden in de omgang met anderen.

En wat verstaan we onder fair play

Het fair play geeft aan dat we een aantal afspraken hanteren om de sport zoveel mogelijk mensen aantrekkelijk en plezierig te houden. Het is in feite een gedragscode voor de manier waarop we samen aan sport willen doen. Door bewust met die onderlinge afspraken en regels om te gaan, kunnen we de sport ook in de toekomst eerlijk en aantrekkelijk houden. Dit vereist niet alleen dat iedereen sporter zelf die regels naleeft, maar ook dat we elkaar (blijven) stimuleren naar de geest ervan te handelen!

Over wie gaat het?

Iedereen die lid is, lid wil worden, zowel bestuursleden/ spelers/ opleiders / begeleiders / vrijwilligers wordt geacht op de hoogte te zijn van de gedragscode. Voor jeugdleden geldt bovendien dat ook de ouders/opvoeders op de hoogte moeten zijn van de gedragscode. De gedragscode moet door iedereen worden uitgedragen en nageleefd. We moeten elkaar hierop kunnen en durven aanspreken. Goede omgangsvormen vormen het uitgangspunt voor ons handelen.

“Naar een Veiliger sportklimaat”

Met dit document wil de KNKB haar verenigingen en leden handvaten geven voor een “Veilig sportklimaat”. Een sportklimaat waarin een ieder op een plezierige en onbezorgd manier kan deelnemen aan en genieten van de kaatsport.

Wat doen we wel, wat doen we niet.

Wat kan wel, wat kan niet.

Wat is acceptabel en wat niet!.

Uitgangspunt

Als uitgangspunt geldt bij het formuleren en hanteren van onze verenigingswaarden- en normen de code die het landelijk platform tegen Geweld op Straat heeft geformuleerd. Kortweg gezegd:

“Respect voor de ander, Geweldloosheid, Aanspreekbaarheid op gedrag en op het bepalen van eigen grenzen bij wat toelaatbaar is en niet”.

2. Gedrageregels Algemeen

Of het nu gaat om degene die actief sport bedrijft, de passieve kijker of degene die meehelpt (een functie bekleedt) in een vereniging: iedereen moet plezier kunnen beleven aan de kaatssport.

Dit houdt in dat men gezamenlijk de vereniging moet inrichten, luisterend naar en zoveel mogelijk rekening houdend met de wensen van iedereen. Dit betekent dat er afspraken moeten worden gemaakt over de wijze waarop je met elkaar omgaat, maar ook met anderen binnen de kaatssport, zoals tegenstanders, scheidsrechters en gasten/bezoekers. Deze afspraken zijn voor zover het onze leden betreft vastgelegd in deze Gedragscode, waarin we de waarden en normen voor ons handelen hebben vastgelegd en met elkaar afspreken deze te zullen nakomen. En zonodig elkaar op aan te spreken.

De 25 “gouden”regels

1. Als speler ben je een voorbeeld voor anderen.
2. Je bent matig in het gebruik van alcohol en tabak.
3. Geen alcohol op het veld of in de kleedkamer.
4. Drugs zijn uit den boze.
5. Tijdens wedstrijden draag je het officiële clubtenue / sportkleding.
6. Zowel in als buiten het veld vloek je niet.
7. Je beledigt niemand.
8. Anderen worden hierop zonodig aangesproken.
9. Je hebt respect voor de tegenstander.
10. Je blesseert je tegenstand niet opzettelijk.
11. Je vernedert niemand in woord of gebaar.
12. Je accepteert het gezag van de scheidsrechter.
13. Je accepteert de leiding van je elftal en van het bestuur.
14. Je bent zuinig op de spullen van de vereniging .
15. Je houdt de kleedkamer netjes.
16. Je bent op tijd voor de trainingen en de wedstrijden.
17. Wanneer je eens een keer bent verhinderd, dan meld je je tijdig af.
18. Je gedraagt je bij uitwedstrijden als gast.
19. Je “loopt” niet weg voor een klusje.
20. We praten met elkaar en niet over elkaar.
21. Eerlijke en onpartijdige besluitvorming.
22. Tonen en uitdragen van goede omgangsvormen.
23. Openheid en eerlijkheid staan voorop.
24. Klantgerichte houding.
25. Naleving verenigingsregels.

3. Gedragsregels Specifiek

Gedragscode sporters

1. Probeer te winnen met respect voor jezelf, je teamgenoten en je tegenstanders.
2. Speel volgens de wedstrijdregels.
3. Vind eerlijk en prettig spelen belangrijk en presteer zo goed mogelijk.
4. Aanvaard de beslissingen van scheidsrechter.
5. Beïnvloed de scheidsrechter niet door onbehoorlijke taal of agressieve gebaren en woorden
6. Blijf bescheiden bij een overwinning en laat je niet ontmoedigen door een nederlaag.
7. Geef elkaar een hand na de partij, bij winst en bij verlies.
8. Onsportiviteit van de tegenstander is nooit een reden om zelf onsportief te spelen of op te treden.
9. Wijs je medespelers gerust op onsportief of onplezierig gedrag, maak het bespreekbaar.
10. Respecteer het werk van al die mensen die ervoor zorgen dat in je sport mogelijkheden bestaat te trainen en wedstrijden spelen.

Gedragscode ouders/verzorgers

1. Forceer een kind dat geen interesse toont nooit om deel te nemen aan een sport.
2. Bedenk dat kinderen sporten voor hun plezier en niet voor het uwe.
3. Moedig uw kind altijd aan om volgens de regels te spelen. Regels die een goede spelleider zal aanpassen aan de mogelijkheden van de deelnemers.
4. Laat het spel bij de kinderen, voorkom bemoeienis bij elke actie.
5. Complimenten geven vergroot zelfvertrouwen en plezieren is beter dan elke fout benoemen.
6. Positief stimuleren om iets te leren en te proberen is beter dan pushen op prestatie en winnen; het voorkomt onnodige teleurstelling, winnen en verliezen horen beide bij het spel.
7. Verander een nederlaag in een overwinning door uw kind te helpen te werken aan een grotere vaardigheid en het worden van een goede sportman/vrouw. Maak het kind nooit belachelijk en geef het geen uitbrander als het een fout heeft gemaakt of een wedstrijd heeft verloren.
8. Bedenk dat kinderen het beste leren door te zien en na te doen. Applaudisseeer voor goed spel van beide teams.
9. Val een beslissing van een scheidsrechter e.d. niet in het openbaar af en trek nooit de integriteit van dergelijke personen in twijfel.
10. Ondersteun alle pogingen om verbaal en fysiek misbruik tijdens sportactiviteiten door de jeugd te voorkomen.
11. Erken de waarde en het belang van vrijwillige trainers. Zij geven hun tijd en kennis om het sporten van uw kind mogelijk te maken.

Gedragcode trainers/coaches/ begeleiders

1. Wees redelijk in uw eisen ten aanzien van de tijd, de energie en het enthousiasme van spelers. Bedenk dat jongeren ook andere interesses hebben.
2. Leer uw spelers dat de spelregels afspraken zijn waar niemand zich aan mag onttrekken.
3. Deel daar waar mogelijk is de sporters in volgens leeftijd, lengte, vaardigheid en fysieke gesteldheid.
4. Vermijd dat getalenteerde spelers te veel in het veld staan. De minder goede spelers hebben zeker evenveel speeltijd nodig en hebben daar ook recht op.
5. Bedenk dat sporters voor hun plezier spelen en iets willen leren. Winnen is slechts een onderdeel van het spel. Verliezen trouwens ook.
6. Schreeuw niet en maak de sporters nooit belachelijk als zij fouten maken of een wedstrijd verliezen.
7. Zorg ervoor dat het materiaal voldoet aan de veiligheidseisen en geschikt is voor de leeftijd en de vaardigheid van de jongeren.
8. Bij het indelen en het bepalen van de duur van de trainingstijden dient men rekening te houden met de mate waarin de kinderen volwassen zijn.
9. Ontwikkel teamrespect voor de vaardigheid van de tegenstander en voor de beslissingen van de scheidsrechter en voor de trainer van de tegenstander.
10. Volg het advies op van een arts bij het bepalen of een geblesseerde speler wel of niet kan spelen.
11. Sporters hebben een trainer nodig die zij respecteren. Wees gul met lof wanneer het verdiend is.
12. Blijf op de hoogte van de beginselen van goede training en van groei en ontwikkeling van sporters.

Gedragcode toeschouwers

1. Denk eraan dat de sporter voor zijn eigen plezier deelneemt aan georganiseerde sportbeoefening. De sporter doet dit niet voor uw vermaak.
2. Gedraag u op uw best. Vermijd het gebruik van grove taal en het beledigen of belagen van spelers, trainers, en scheidsrechters.
3. Geef applaus bij goed spel van zowel uw eigen team als van het gastteam of andere deelnemers aan een wedstrijd.
4. Toon respect voor tegenstanders/tegenspelers. Zonder hen zou er geen wedstrijd zijn.
5. Maak een sporter nooit belachelijk en scheld het niet uit als het een fout maakt gedurende een wedstrijd.
6. Veroordeel elk gebruik van geweld.
7. Respecteer de beslissing van de scheidsrechter.
8. Moedig de jongeren altijd aan om zich aan de spel-/wedstrijdbepalingen te houden.
9. Zorg ervoor dat uw gedrag sportief is. Goed voorbeeld doet goed volgen.

4. Alcohol, tabak en drugs

Het geven van het goede voorbeeld door volwassenen is van groot belang. Omdat het voorbeeld niet alleen volwassenen betreft, maar in heel veel gevallen juist jonge kinderen, dienen onderstaande zaken apart genoemd te worden:

- Alcohol en tabak zijn middelen die onze gezondheid schaden. Gebruik ze met mate en zeker niet op het veld of in de kleedkamers. Wees er van bewust dat het gebruik van alcohol en tabak in het bijzijn van jeugd een slecht voorbeeld is voor de kinderen.

- Het is ten strengste verboden te roken in de kleedkamers en kantine.

- Drugsbezit en drugsgebruik in en om het sportveld is niet toegestaan en zal direct leiden tot een veld/complex verbod.

Discriminatie, schelden, grof taalgebruik, treiteren, pesten, irriteren of kwetsen van wie dan ook wordt niet geaccepteerd en kunnen aanleiding zijn voor sancties.

5. Sancties

Overtredingen van de gedragsregels leiden tot sancties. Afhankelijk van de ernst van de overtredingen worden passende maatregelen genomen. Sancties worden naar omstandigheden en leeftijd aangepast. Er zal zoveel mogelijk gezocht worden naar passende sancties die overeenkomen met het geconstateerde gedrag.

6. Seksuele intimidatie

Gedrageregels met betrekking tot seksuele intimidatie voor trainers/begeleiders in de kaatsport met toelichting,

1. De trainer/begeleider zorgt voor een omgeving en sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt (te verkeren).

De sporter moet als mens worden gerespecteerd, in samenhang met de sportactiviteiten en zijn (fysieke en mentale) mogelijkheden, zonder onderscheid naar of nadruk te leggen op geslacht, ras, culturele achtergrond, religie, leeftijd en lichamelijke kenmerken.

2. De trainer/begeleider stelt in overleg met de sporter en, indien minderjarig tevens met hun ouders, afhankelijk van het niveau, concrete doelen vast.

3. De trainer/begeleider respecteert de waardigheid van de sporter en dringt niet verder door in diens privé leven, dan nodig is voor de doelen als bedoeld in 2.

Het recht op bescherming van het privé-leven is te herleiden tot het recht op eerbieding van de persoonlijke levensfeer, dat is neergelegd in artikel 10 van de Nederlandse Grondwet en artikel 8 van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens.

4. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (macht) misbruik of intimidatie tegenover de sporter.

Omdat het oordeel en het handelen van de begeleider het leven van de sporter kan beïnvloeden moet hij alert zijn op het gebruik van persoonlijke, financiële, sociale, organisatorische en politieke factoren die tot misbruik van zijn invloed kunnen leiden. Misbruik of intimidatie is bijvoorbeeld het gebruik van de (professionele) relatie voor privé-doeleinden van de begeleiders, zoals eigen materiaal of immateriaal gewin, bevrediging van eigen seksuele en/of agressieve verlangens of het misbruiken van het uit zijn deskundigheid en/of positie voortvloeiend overwicht.

5. Het belang van de sporter staat centraal. De begeleider gebruikt of misbruikt de (sportieve) situatie niet ten koste van het belang van de sporter.

Voorbeelden van misbruik zijn:

- a. een seksueel en/of erotisch geladen sfeer scheppen;
- b. de sporter op een niet functionele wijze bekijken, waarbij de ogen gericht zijn op de geslachtskenmerken;
- c. met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van de sporter;
- d. vormen van aanranding;
- e. exhibitioneren.

6. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de trainer/begeleider en de jeugdige sporter tot 16 jaar zijn onder geen beding geoorloofd, worden beschouwd als seksueel misbruik en kunnen strafrechtelijk worden vervolgd.

Hierbij is aansluiting gezocht bij het Wetboek van Strafrecht. Hierin wordt strafbaar gesteld:

- a. gemeenschap met personen tot 12 jaar (art. 224);
- b. gemeenschap met personen tot 16 jaar als zij daartoe een klacht indienen (art. 245);
- c. feitelijke aanranding van de eerbaarheid (art. 246);
- d. verleiding van een minderjarige tot ontucht door bijvoorbeeld giften, beloften, misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht (art. 248ter);
- e. ontucht met misbruik van gezag, zoals met minderjarige eigen kinderen inclusief stief- en pleegkinderen), pupillen en aan de zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarigen (art. 249). Dit geldt onder andere ook voor ambtenaren, bestuurders, geneeskundigen en onderwijzers.

Om te voorkomen dat gevallen van seksueel misbruik in de doofpot geraken wordt de sporter geadviseerd van seksueel misbruik aangifte te doen. Het is aan de Officier van Justitie om te bepalen of een strafrechtelijke vervolging plaatsvindt.

7. De begeleider raakt de sporter niet op zodanige wijze nodeloos aan, dat de sporter deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard kan ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.

Uitgangspunt is dat de sporter het contact als seksueel ervaart. Dit kan bijvoorbeeld zijn:

- a. bij begroeting of afscheid de hand te lang vasthouden;
- b. iemand naar zich toetrekken om te kussen;
- c. zich tegen de sport aandrukken;
- d. andere ongewenste aanrakingen.

De trainer/begeleider zorgt er voor dat daar, waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor de sportbeoefening, dit contact (aanrakingen) nooit verkeerd – in de zin van seksueel- kan worden geïnterpreteerd.

8. De trainer/begeleider onthoudt zich van verbale intimiteiten en grof taalgebruik.

Hierbij kan gedacht worden aan:

- a. seksueel getinte opmerkingen en insinuaties (grove taal en schuine moppen), onder het mom van “dat moet kunnen”;
- b. het stellen van niet functionele vragen –vaak onnodig in detail- over het seksleven van de sporter, bijvoorbeeld over masturbatie, frequentie en vormen van vrijen.

9. De trainer/begeleider gaat gereserveerd en met respect om met de sporter, in ieder geval in de volgende situaties: tijdens training(stages),wedstrijden en reizen, met name ook in ruimten als de kleed- of hotelkamer.

De trainer/begeleider hanteert het spanningsveld van vertrouwelijk kunnen zijn, maar niet grensoverschrijdend. De sporter moet zo min mogelijk in een situatie van isolement of afhankelijkheid terechtkomen.

Gereserveerd en met respect omgaan met de sporter kan bijvoorbeeld betekenen dat de begeleider en de sporter bij voorkeur niet getweeën niet alleen op reis gaan en in ieder geval niet op één kamer slapen of dat de sporter niet alleen thuis bij de trainer/begeleider wordt ontvangen. Gereserveerd en met respect omgaan met de ruimtes waarin de sporter zich kan bevinden, betekent dat de sporter zich daar veilig moet voelen, dat zijn privacy is gewaarborgd en dat de sociale controle niet is uitgesloten. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan:

- a. het niet zonder aankondiging betreden van de kleed- of hotelkamer;
- b. het open laten staan van de deur na het binnenreden tenzij duidelijk is dat beiden behoefte hebben aan een zekere privacy;
- c. geen gesprekken dan wel overleg met de sporter in de kleed- of hotelkamer houden maar altijd in een niet-intieme ruimte. Een uitzondering wordt uiteraard gemaakt voor het coachen tijdens wedstrijden dan is het veelal noodzakelijk zich ergens rustig te kunnen terugtrekken.

Vertrouwenspersoon

Soms gebeuren er zaken waarmee je als lid niet graag te koop loopt, of die erg gevoelig liggen. Er zijn verschillende mogelijkheden hoe hiermee om te gaan. Veelal kunnen deze onderwerpen heel goed worden besproken met een leider of bestuurslid.

In een enkel geval blijkt dat deze stap toch te groot. In deze uitzonderingsgevallen zou een (onafhankelijk) vertrouwenspersoon de helpende hand kunnen bieden. Het is goed hier als vereniging over na te denken. Vertrouwenspersonen volgen hiervoor een training. De taken en verantwoordelijkheden moeten worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement.

De KNKB beschikt over een vertrouwenspersoon: Dr. F.C. Nijman te Witmarsum.